

Элективті пәндер каталогы

1. **Кафедра:** «Хирургия»

2. **Білім беру деңгейі:** Резидентура

3. **Білім бағдарламалары:** 7R01136 «Жалпы хирургия».

4. **Курс:** 1

5. **Элективті пән атауы:** «Абдоминальды хирургиядағы эндовидеолапароскопиялық араласулар».

6. **Кредит саны:** 4 кредит / 120 сағат.

7. **Мақсаты:** Эндовидеохирургиялық технологияларды қолдана отырып, құрсақ қуысы мүшелерінің аурулары бар науқастарды этиология, патогенез, диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша білімді жетілдіру; Абдоминальды хирургияда эндовидеохирургиялық диагностика және эндовидеохирургиялық операциялар әдістерін орындау бойынша дағдыларды жетілдіру.

8. **Міндеттері:**

- Этиология, аурулардың патогенезі, клиника, эндовидеохирургиялық диагностика, дифференциалды диагностика және эндовидеохирургиялық технологияларды қолдана отырып, ішкі ағзалар ауруларын хирургиялық емдеу туралы білімді жетілдіру.
- хирургиялық науқастарды тексерудің заманауи зертханалық, инвазивті және инвазивті емес әдістерін интерпретациялауда резиденттердің білімі мен дағдыларын кеңейту;
- хирургиялық аурулардың диагностикасы мен сараланған диагностикасын жүргізу жөніндегі білімді жетілдіру;
- хирургиялық ауруларды емдеудің заманауи инновациялық әдістерін тереңдете зерделеу;

9. **Пән мазмұны:** Іштің хирургиясындағы эндовидеолапароскопиялық араласулар туралы білімді қалыптастыру. Эндохирургиялық жабдықтармен жұмыс істеу принциптері. Қазіргі заманғы жоғары мамандандырылған лапароскопиялық хирургия: асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы, гепатобиллиарлы аймақ, көкбауыр аурулары. Лапароскопиялық аппендэктомия, меКҚель дивертикуласын алып тастау, аш ішектің лапароскопиялық резекциясы. Лапароскопиялық герниопластика. Ғылыми зерттеулер және дәлелді медицина туралы білім.

10. **Пәнді таңдау негіздері:** Эндовидеохирургиялық жабдықты қолдана отырып, іш қуысы аурулары бар науқастарды диагностикалау мен емдеудегі жаңа технологиялардың қарқынды дамуы мен дамуы жағдайында хирургтің осы саладағы білімі мен кәсіби шеберлігін сапалы жетілдіру қажет. Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, пәнді оқу процесі маманның кәсіби іс-әрекетінде де, халыққа медициналық қызмет көрсету сапасының да айтарлықтай жақсаруына ықпал ететін нақты құзыреттілік элементтерін қалыптастыруға бағытталған.

11. **Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктері).**

- **ОН1** Хирургиялық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және оның тиімділігін бағалауға қабілетті.
- **ОН2** Пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара ісқимыл жасауға қабілетті.
- **ОН3** Жоғары қауіпсіздік деңгейін және хирургиялық көмек сапасын қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.
- **ОН4** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастыру саласы шеңберінде өз мамандығы бойынша әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге

асыру үшін кәсіби аралық командалар құрамында жұмыс істеуге қабілетті.

- **ОН5** Адекватты зерттеу мәселелерін тұжырымдай алады, кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады,өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық базаларды тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады.
- **ОН6** Өз бетінше оқуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысуға қабілетті.

12. Пререквизиттер: «Хирургия» және «ЖТД» мамандығы бойынша интернатура

13. Постреквизиттер: докторантура.

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Гостищев В.К. Клиническая оперативная гнойная хирургия: Руководство для врачей- М: ГЭОТАР-Медиа. 2016.-448с.
2. Затевахина И.И., Кириенко А.И. Кубышкина В.А. Абдоминальная хирургия. Национальное руководство. М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - 912с.
3. Руководство по неотложной хирургии органов брюшной полости. Под редакцией В.С. Савельева. Триада –Х. 2014-640 стр.
4. Хирургические болезни. Учебник. В 2 томах. Под редакцией В.С. Савельева, А.И. Кириенко. М: ГЭОТАР-медиа. 2016.Т-1. 608 стр. Т2-400 стр.
5. Хирургические болезни: учебник / под.ред.М.И: Кузин. -3 е изд.,перераб. И доп. – М.,2015.
6. Стандарты диагностики и лечения острых хирургических заболеваний и травм органов брюшной полости. М.Н. Изимбергенов. Актобе 2016

Қосымша:

1. Гостищев В.К. Инфекции в хирургии: Руководство для врачей / М.: ГЭОТАР – Медиа,2017. – 768с.: ил.
2. Сексенбаев Д.С. Хирургические болезни: учеб.пособие – 2-е изд.- Шымкент,2009г.
3. Сексенбаев Д.С. Абдоминальды хирургиядағы дренаждау әдістері, әдістемелік оқу құралы – Шымкент 2005ж.
4. Протоколы диагностики и лечения заболеваний: для стационаров хирургического профиля. – Астана, 2014.

1. Кафедра:«Хирургия»

2. Білім беру деңгейі:Резидентура

3. Білім бағдарламалары: 7R01136 «Жалпы хирургия».

4. Курс: 1

5. Элективті пән атауы:«Хирургиядағы интервенциялық радиология».

6. Кредит саны: 4 кредит / 120 сағат.

7. Мақсаты: Білім алушыда сәулелік визуализацияның заманауи әдістерін және әртүрлі аурулардың сәулелік терапиясының әдістерін клиникалық медицинада ағзалық-кешенді қолдану бойынша білім мен практикалық дағдыларды қалыптастыру.

8. Міндеттері:

- Теориялық және әдіснамалық негіздерді тереңдетіп оқыту интервенциялық сәулелі араласулар;
- Сәулелік диагностика бойынша білім мен іскерлікті жетілдіру ағзалар мен жүйелердің аурулары мен зақымдануы;
- Заманауи интервенциялық емдеу әдістерін тереңдете зерттеу жүргізу әртүрлі аурулардың;

9. Пән мазмұны: Хирургиядағы интервенциялық радиология бойынша білімді қалыптастыру. Рентгенэндоваскулярлық емдеу шаралары, негізгі түрлері. Медициналық тәжірибелер мен зерттеулердегі дәлелді медицина туралы ғылыми зерттеулер мен білім.

Рентген, ультрадыбыстық, магниттік-резонанстық әдістермен және эндоскопиялық оптикалық жүйелермен басқарылатын диагностикалық және емдік мақсатпен бір уақытта хирургиялық араласуды жүргізуге мүмкіндік беретін радиациялық диагностика мен хирургияның пәнаралық интеграциясы негізінде медицинадағы бағыт. Диагностика мен емдеуді үйлестіретін интервенцияны бір маман жүзеге асырады, тиімді, пациент үшін аз жарақат, асқынулар аз, үлкен хирургиялық араласулармен салыстырғанда экономикалық тиімді және негізделген.

11. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктері)

- **ОН1** Хирургиялық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және оның тиімділігін бағалауға қабілетті.
- **ОН2** Пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара ісқимыл жасауға қабілетті.
- **ОН3** Жоғары қауіпсіздік деңгейін және хирургиялық көмек сапасын қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.
- **ОН4** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастыру саласы шеңберінде өз мамандығы бойынша әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіби аралық командалар құрамында жұмыс істеуге қабілетті.
- **ОН5** Адекватты зерттеу мәселелерін тұжырымдай алады, кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады,өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық базаларды тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады.
- **ОН6** Өз бетінше оқуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысуға қабілетті.

12. Пререквизиттер: «Хирургия» және «ЖТД» мамандығы бойынша интернатура

13. Постреквизиттер: докторантура.

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. с.
3. Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.
4. Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.
5. Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 124 бет. с.
6. Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2014. - 334 бет. с.
7. Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.
8. Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Қосымшы:

1. Қалдыбаев, М. А. Жалпыхирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 370 бет. с.
2. Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2014. - 405 бет
3. Сексенбаев, Д. С. Хирургиялық аурулар : оқу құралы / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ОҚММА, 2019. - 336 бет с.
4. Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар (клиникалық дәрістер) : оқу құралы / А. Ж. Нұрмақов. - Алматы : Асем-Систем, 2016. - 176 бет с.
5. Акатаев Н.А., Сабыр К.К. Избранные вопросы хирургии. Ақтобе, 2011, 430
6. Изимбергенов Н.И. Лапароскопическая хирургия. Ақтобе, 2016, 86 с.
7. Курс лекций по оперативной хирургии: учебное пособие. –М., 2019. -288 с.

1. Кафедра: «Хирургия»

2. Білім беру деңгейі: Резидентура.

3. Білім бағдарламалары: 7R01136 «Жалпы хирургия».

4. Курс: 1

5. Элективті пән атауы: «Колопроктологияның өзекті сұрақтары».

6. Кредит саны: 4 кредит / 120 сағат.

7. Мақсаты: колопроктологияда мамандандырылған көмек көрсету бойынша білімдерін тереңдету және клиникалық дағдылар.

8. Міндеттері:

- Колопроктология туралы білімді терең зерттеу;
- Тоқ ішектің патологиясы бар науқастарда диагностиканың және дифференциалды диагностиканың заманауи принциптері бойынша білімдерін жетілдіру;
- Хирургиялық араласуды талап ететін колопроктологияда түрлі жағдайларында және ауруларында білікті медициналық көмекті дербес жүзеге асыру.

9. Пән мазмұны: Колопроктология саласындағы диагностиканың, дифференциалды диагностиканың және емдеудің қазіргі заманғы жоғары мамандандырылған әдісі бойынша білімді қалыптастыру. ҚР клиникалық хаттамалары. Медициналық тәжірибелер мен зерттеулердегі дәлелді медицина туралы ғылыми зерттеулер мен білім

10. Пәнді таңдау негіздері: Тоқ ішек ауруларын хирургиялық емдеу проблемасы аурудың жоғары деңгейіне, патологияның ерте диагностикасының күрделілігіне, қатерлі ісік ауруларының жиілігіне және радикалды хирургиялық емдеудің шектеулі мүмкіндіктеріне байланысты өзекті болып отыр. Хирургиялық емдеу әдістерін жетілдіру пациенттердің ауруханада емдеу уақытын қысқарту және мерзімінен бұрын оңалту уақытын қысқартуға бағытталған.

11. Оқыту нәтижелері (күзиреттіліктері)

- **ОН1** Хирургиялық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және оның тиімділігін бағалауға қабілетті.
- **ОН2** Пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара ісқимыл жасауға қабілетті.
- **ОН3** Жоғары қауіпсіздік деңгейін және хирургиялық көмек сапасын қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.
- **ОН4** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастыру саласы шеңберінде өз мамандығы бойынша әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіби аралық командалар құрамында жұмыс істеуге

қабілетті.

- **ОН5** Адекватты зерттеу мәселелерін тұжырымдай алады, кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық базаларды тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады.
- **ОН6** Өз бетінше оқуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысуға қабілетті.

12. Пререквизиттер: «Хирургия» және «ЖТД» мамандығы бойынша интернатура

13. Постреквизиттер: докторантура.

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Ривкин В.Л. Болезни прямой кишки- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2018.-128с.
2. Шестаков А.М., Сапин М.Р. Прямая кишка и заднепроходной канал. М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013.-128с.
3. Адлер Д.Г. Колоноскопия: иллюстрированное руководство. -М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.-224с.
4. Загрядский Е.А. Малоинвазивная хирургия геморроидальной болезни.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017.-224с.
5. Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).
6. Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. с.
7. Федоров В.Д., Дульцев Ю.В. Проктология.- М., 2014.- 384с
8. Ливзан М.А. Современные принципы лечения запоров. Росс. журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии. – 2014, № 2, том XIX. - С. 70-74.

Қосымша:

1. Колоректальная хирургия под ред.Робина К.С. Филипса. Перевод с англ.348с
2. Қалдыбаев, М. А. Жалпыхирургияның тест сұрақтары: оқуқұралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 370 бет. с.
3. Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.
4. Акатаев Н.А., Сабыр К.К. Избранные вопросы хирургии. Ақтобе, 2014, 430

1. Кафедра:«Хирургия»

2. Білім беру деңгейі:Резидентура.

3. Білім бағдарламалары: 7R01136 «Жалпы хирургия».

4. Курс: 1

5. Элективті пән атауы:«Онкология мен сәулелік терапияның өзекті мәселелері».

6. Кредит саны:4 кредит / 120 сағат.

7. Мақсаты:клиникалық медицинада қатерлі ісікке қарсы радиациялық терапия әдістерін қолдану бойынша білімі мен практикалық дағдысын қалыптастыру.

8. Міндеттері:

- Теориялық және әдістемелік негіздерді тереңдетіп зерттеу онкология және радиациялық араласулар;
- қатерлі ісік ауруларының радиациялық терапиясы бойынша білім мен дағдыларды жетілдіру;
- онкологиядағы радиациялық емдеудің заманауи әдістерін терең зерттеу;

9. Пән мазмұны: Онкологиядағы диагностиканың инновациялық жоғары технологиялық әдістері. Ісіктерді емдеудің заманауи сәулелік, химиотерапиялық және хирургиялық әдістері: бас және мойын, кеуде және іш қуысы мүшелері, несепжыныс жүйесі, тірек-

қимыл аппараты, гемопозтикалық жүйе, тері. ҚР клиникалық хаттамалары. Ғылыми зерттеулер және дәлелді медицина туралы білім.

10. Пәнді таңдау негіздері: Сәулелік диагностика мен хирургияның пәнаралық интеграциясы негізінде құрылған, радиациялық араласуды түрлі онкологиялық ауруларды емдеуге қолдануға мүмкіндік беретін медицина. Бір маман жүргізетін радиациялық араласулар тиімдірек, онкологиялық ауруға шалдықпайды, асқинулар аз болады.

11. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктері)

- **ОН1** Хирургиялық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және оның тиімділігін бағалауға қабілетті.
- **ОН2** Пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара ісқимыл жасауға қабілетті.
- **ОН3** Жоғары қауіпсіздік деңгейін және хирургиялық көмек сапасын қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.
- **ОН4** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастыру саласы шеңберінде өз мамандығы бойынша әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіби аралық командалар құрамында жұмыс істеуге қабілетті.
- **ОН5** Адекватты зерттеу мәселелерін тұжырымдай алады, кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық базаларды тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады.
- **ОН6** Өз бетінше оқуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысуға қабілетті.

12. Пререквизиттер: «Хирургия» және «ЖТД» мамандығы бойынша интернатура

13. Постреквизиттер: докторантура.

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Давыдов, М. И. Онкология : оқулық / қазақ тіл. ауд. Ә. К. Қойшыбаев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018
2. Абисатов, Х. А. Общие аспекты клинической онкологии. 1 ч. : учеб. пособие / Х. А. Абисатов, Н. Т. Джайнакбаев, С. Е. Есентаева. - Алматы : Эверо, 2016.
3. Абисатов, Х. А. Общие аспекты клинической онкологии. 2 ч. : учеб. пособие / Х. А. Абисатов, Н. Т. Джайнакбаев, С. Е. Есентаева. - Алматы : Эверо, 2016
4. Есенқұлов, Ә. Е. Практикалық онкология : оқулық / А. Есенқұлов. - Алматы : Эверо, 2014.
5. Ганцев, Ш. Х. Онкология : учебник / Ш. Х. Ганцев. - М. : Медицинское информационное агентство, 2016

Қосымша:

1. Онкология. Национальное руководство. Краткое издание : руководство / под ред. В. И. Чиссова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016.
2. Абисатов, Х. А. Лекции по онкогинекологии и онкоурологии. 1 т. Лекции по онкогинекологии : лекции / Х. А. Абисатов, А. А. Байназарова, А. М. Байдувалиев. - Алматы : Эверо, 2016.
3. Абисатов, Х. А. Лекции по онкогинекологии и онкоурологии. 2 т. Лекции по онкоурологии: лекции / Х. А. Абисатов, А. А. Байназарова, А. М. Байдувалиев. - Алматы : Эверо, 2016

2024-2025 оқу жылына элективті пәндер каталогы

1. Кафедра: «Хирургия»

2. **Білім беру деңгейі:** Резидентура.
3. **Білім бағдарламалары:** 7R01136 «Жалпы хирургия».
4. **Курс:** 1
5. **Элективті пән атауы:** «Хирургиялық эндокринологияның өзекті мәселелері».
6. **Кредит саны:** 4 кредит / 120 сағат.
7. **Мақсаты:** эндокринологиялық хирургия саласындағы осы патологиямен науқастарды емдеудің тиімділігін арттыру үшін заманауи ғылыми білімдер мен дағдыларды интеграциялау.
8. **Міндеттері:**
 - хирургиялық эндокринологиядағы қарым-қатынас пен практикалық дағдыларды жетілдіру;
 - заманауи лабораторияны интерпретациялауда магистранттардың эндокринді патологиясы бар хирургиялық науқастарды диагностикалаудың инвазивті және инвазивті емес әдістерін кеңейту;
 - қалқанша безінің, бүйрек үсті бездерінің, ұйқы безінің және қант диабетіндегі мақсатты мүшелердің хирургиялық араласуын арттыру;
9. **Пән мазмұны:** Диагностиканың және саралау диагностиканың және емдеудегі жаңа инновациялық әдістері: 1 және 2 типті қант диабеті, қант диабетінің асқынуы, диабеттік аяқ синдромы, ұйқы безінің эндокриндік ісіктері, қалқанша маңы безінің аурулары, семіздік, метаболикалық синдром, қалқанша безінің аурулары, бүйрек үсті безінің аурулары.
10. **Пәнді таңдау негіздері:** Эндокриндік жүйе ауруларын емдеуде жетекші маңызы хирургиялық әдістерге жатады. Эндокриндік жүйедегі хирургиялық араласулардың санының ұлғаюы жоғары информациялық диагностикалық технологияларды кеңінен енгізудің арқасында ерте диагностиканың өсуі мен жетілуіне байланысты. Алайда, эндокриндік жүйенің кейбір ауруларына қатысты хирургиялық белсенділіктің негізсіз өсуі және консервативті емдеуге арналған көрсеткіштерді кеңейту ретінде атап өтіледі. Сондықтан, хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін анықтауға және оның жеткілікті мөлшерін таңдауға қатысты сұрақтар талқыланбайды және соңғы жоғары технологиялық технологияларды енгізумен (шағын инвазивті әдістер, эндовидеохирургия және лазерлік технологиялар) әлеуметтік-экономикалық факторлардың және медицинадағы коммерцияланудың маңыздылығы артып келеді.
11. **Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктері)**
 - **ОН1** Хирургиялық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және оның тиімділігін бағалауға қабілетті.
 - **ОН2** Пациент үшін жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара ісқимыл жасауға қабілетті.
 - **ОН3** Жоғары қауіпсіздік деңгейін және хирургиялық көмек сапасын қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.
 - **ОН4** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастыру саласы шеңберінде өз мамандығы бойынша әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіби аралық командалар құрамында жұмыс істеуге қабілетті.
 - **ОН5** Адекватты зерттеу мәселелерін тұжырымдай алады, кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық базаларды тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады.
 - **ОН6** Өз бетінше оқуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысуға қабілетті.
11. **Пререквизиттер:** «Хирургия» және «ЖТД» мамандығы бойынша интернатура
12. **Постреквизиттер:** докторантура.

13. Әдебиет:

Негізгі:

1. Дедова И.И., Кузнецова Н.С., Мельниченко Г.А. // Эндокринная хирургия. Практические руководства. М.:Литтерра, 2014.-344с.
2. Шустов С.Б. и др. // Функциональная и топическая диагностика в эндокринологии: руководство для врачей. 3-е издание перераб. и доп. – М.:ГЭОТАР-Медиа, 2017.-272с.
3. Анциферов М.Б., Галстян. Г.Р., Токмакова А.Ю., Удовиченко О.В. //Синдром диабетической стопы. Атлас для врачей - эндокринологов. Мое-ква, 2014.
4. Брыскин Б.С, Тартаковский Е.А., Гвоздев Н.А., Якобишвили Я.И.Лечение осложненных форм синдрома диабетической стопы в условиях специализированного отделения. Клиническая медицина. 2014; том 78, № 5. стр. 43-45.
5. Бреговский В. Б., Зайцев А.А., Залевская А.Г., Карпов О.И., Карпова И.А, Цветкова Т.Л. Поражение нижних конечностей при сахарном диабете. Москва - Санкт-Петербург 2014, 263с.
6. Горюнов СВ., Ромашов Д.В., Бутившенко И.А. Гнойная хирургия. Москва 2014, 555 стр.

Қосымша:

1. Древаль А.В. Эндокринология: руководство для врачей /-М.:ГЭОТАР-Медиа, 2016-544с.
2. Гурьева И.В. Факторы риска развития синдрома диабетической стопы. РМЖ, 2013. том 11 № 6.
3. Дедов И.И., Удовиченко О.В., Галстян. Г.Р., //Диабетическая стопа (монография) Москва, 2015. 175стр.